

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

IN ROBERTI|| BELLARMINI SOCIETA-||TIS IESV, SECVNDVM TOMVM||
CONTROVERSIARVM,|| TRIPLEX INDEX:|| - PRIMVS scriptorum omnium in
hoc volumine|| citatorum;|| ALTER difficiliorum locorum sacræ Scripturæ||
passim explicatorum;|| TERTIVS verò præcipuarum rerum, ac
senten-||tiarum, quæ in omnibus illis ...

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, 1599

VD16 B 1607

B.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54088](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54088)

B.

Balsamum.

- BALSAMVM verum, & nativum non perit. *Controuers.* 2. pag. 190.
- Balsamum in hortis Iudeæ nascebatur; & nunc in Indiis. 2. 190.
- Balsamum oleo mixtum, est materia remota Sacramenti Confirmationis. 2. 178
- Balsamum an requiratur in Chrismate necessitate Sacramenti, an solùm necessitate præcepti, sunt duæ opiniones, & neutra est de fide, vel contra fidem. 2. 190
- Balsamum & oleum respondent linguis illis igneis in die Pentecostes. 2. 179

BAPTISMI SACRAMENTVM.

De natura & definitione Baptismi.

- Hæretici variè definiunt. 2. pag. 6
- Aptissima est definitio Catechismi Romani, qui ex scripturis ita definiuit: Baptismus est Sacramentum regenerationis per aquam in verbo vitæ. quæ omnes particule explicantur. 2. pag. 5. & 6
- Baptismus esse Sacramentum noui Testamenti, à Christo instituti, probatur. 1. 292. 2. 115
- Baptismus est Sacramentum representatiuum mortis Christi. 3. 720
- In baptismo triplex res sacra demonstratur, gratia iustificas, passio Christi, & vita æterna. 1. 37
- Baptismus primò in lege naturæ adumbratus, deinde in lege Moïsis, & in Euangelio, tum à Christo promissus, postea disertis verbis imperatus, postremò passim exhibitus, & commendatus legitur. 4. 253
- Baptismus aliquo modo est exemplar, aliquo modo imago diluuij. 3. 206. vide 1. 36. & 77. 82
- Baptismus confertur cum Sacramento confirmationis. 2. 160. & 165.
- Confertur cum Eucharistia. 3. 340. 431. 497
- Confertur cum Pœnitentia. 4. 84. 85. 86. 359. 357. 390. 409. 410
- Con-

Confertur etiam cum Ordinatione. 5. 40. 41. 42
 Vera ratio similitudinis inter externa symbola baptismi, &
 sacramentorum cæterorum à fine sumenda est, ob quem
 Sacramenta instituta esse constat. 4. 69

De materia Baptismi.

Hereticorum deliramenta circa materiam baptismi, varia
 sunt. 1. pag. 23. 4. 5. & 308. 2. pag. 7. & 8

Nullus liquor est materia baptismi, qui non sit vera, & na-
 turalis aqua. 2. 8

Omnis vera, & naturalis aqua, quantumvis accidentaliter
 alterata, & mutata, est materia idonea ad baptismum.
 ibidem.

Cur aquam Deus elegit potius, quàm aliud elementum.
 ibidem.

Aquas consecrauit Christus tactu suæ mundissimæ carnis. 1.
 209. 2. 28. 120. & 131.

Aqua baptismi vim habens ex Christi passione, & fide susce-
 pta, propriè purgat peccata. 1. 177. 178. 179. 183. 196. 198. 199

Per aquas baptismi, de Diabolica seruitute liberati, gratias
 Deo agere debemus. 1. 141. 202

In baptismo aspergimur aqua, ad significandam internam
 lotionem animæ. 3. 49. & 408

Asperio aquæ baptismi potest fieri in fronte, & extra fron-
 tem; immò nunc ordinariè vertici infantium infunditur
 aqua. 2. 150. Confirmationis autem Sacramentum non
 proficitur nisi in fronte. ibid.

Baptismus in actione consistit, nempe in ablutione, quæ ve-
 rè est Sacramentum baptismi. 3. 430. 431. & 735. & seq.

Baptismi pars materialis, videlicet ablutio, Sacramentum
 nominatur. 4. 49

Mersio, & immersio in baptismo admonet nos mortis, qua
 mori debemus peccato; & resurrectionis, qua resurgere
 debemus ad nouam vitam. 2. 5. 66

Baptismus trina mersione collatus, nõ magis iustificat quàm
 si vna tantùm mersione conferatur. 3. 555

De forma Baptismi.

Errores circa formam Baptismi. 1. à pag. 91. & seq. 114. 116.
 117. 2. pag. 9. 10. & 11.

Con-

Concio Calvinistarum, baptismum præcedēs, nullo modo esse potest forma baptismi, vt ipsi confingunt. 1. 91. & seq. 97. 98. 99. soluuntur argumenta Caluini. 1. à pag. 103. & sequent.

Baptismus si daretur in nomine Christi, aut alterius cuiusuis personæ, sine expressione aliarum, aut absolutè, aut sub conditione repetendus. 2. 11. 12. & 13

Vera forma Baptismi est hæc: Ego te baptizo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti explicantur singulæ particulæ. 2. 11. 12. & 13

Veritas & necessitas huius formæ vnde colligatur. 1. 95. & 96. 2. 11. 3. 492. 499.

An veteres disertis verbis scripserint formam baptismi esse hanc dictam: Ego te baptizo, &c. 2. 193

In Baptismo requiruntur verba, vt forma Sacramenti in ipsa celebratione mysterij. 1. 86. & 93

Verba, quibus efficitur baptismus, non diriguntur ad aquam, sed ad hominem. 3. 431

Hæc verba à Domino præscripta in Baptismo, non habent formam instructionis, sed inuocationis, & benedictionis. 1. 100

Christus determinauit formam baptismi, cum in eius baptismo tota Trinitas sensibiliter apparuit. 2. 8

Inuocatio Trinitatis est verbum quo consecratur Baptismus. 1. 97. 98. & 105

Formæ baptismi variatio contingere potest per additionem, detractionem, mutationem, corruptionem, transpositionem, & interruptionem. 1. 115. & 116

De forma Græcorum dicentium, Baptizetur seruus Christi in nomine Patris, & Filij, & Spiritus S. 1. 117. & 2. pag. 10

De necessitate Baptismi.

Pelagiani olim dixerunt baptismum non esse necessarium ad remissionem peccati originalis, sed solum ad assequutionem regni cælorum. 2. 16

At Ioânes VViclef, Zvinglius, Bucerus, Caluinus, & Bullingerus, hi oēs, Pelagianis multo audaciores, non solum ad remissionem peccati, sed etiam ad regnum cælorum negant baptismum esse necessarium. 2. 16. 17. Contra

Contra hos Concilium Tridentinum statuit Baptismū esse
necessarium ad salutem, quæ veritas probatur ex Dei ver-
bo expresso. 2. 16. ex traditione Ecclesiæ. 2. 19. ex testimo-
niis Pontificum, & omnium ferè Patrum. 2. 19. deniq; ex
ratione. 2. 20. 21. 22.

Sine baptismo infantes fidelium salui esse non possunt, si ex
hac vita recedant. 2. 16. 18. 19

Præter baptismum non datur aliud remedium pro paruulis.
2. 16. 25. & 26.

Sine baptismo saluari paruulos prædestinatos, est ineptissi-
ma responsio hæreticorum. 2. 20. 25

Paruuli, etiam si sine sua culpa non baptizantur: non tamen
sine sua culpa pereunt, cum habeant originale peccatum.
2. 25.

Baptismus necessarius in re, vel in voto. 2. 37. Vide r. pag. 121.
127. & 220. 4. 333.

Baptismo egere incipimus continuò ac nati sumus. 2. 63

Baptismus non differendus vsque ad mortem. 2. 109

Baptismi semper est tempus. 2. 64

Sine baptismo non profunt Sacramenta cetera. 5. pag. 7

Sine baptismo Iatro saluatus est. 1. 127. 4. 205

Pro necessitate baptismi, vide Ananiam exhortatū esse Pau-
lum ad baptismum suscipiendum, cum iam vas electionis
factus esset. 4. 198. & 199

*Quo tempore cœperit Baptismus esse necessarius, &
de institutione Baptismi.*

Baptismus ante Passionem Domini institutus est. 2. 26

Baptismus, quo discipuli Christi baptizabant ante eius pas-
sionem fuit Sacramentum illud, quod nunc habemus, &
de quo fit mentio Matth. ult. non autem fuit præparatio
ad fidem, vel in aqua tantum sine spiritu, & sine remissio-
ne peccatorum. 2. 26

Baptismus Christi institutus est, quando Dominus ipse in
Iordane à Ioanne baptizatus est. 2. 28. & 32

Baptismus Christi non fuit necessarius necessitate mediij, aut
præcepti ante Christi mortem. 2. 28

Baptismus Christi cœpit esse necessarius necessitate mediij
simpliciter, & præcepti à die Pentecostes. 1. 121. 2. 28

E
Apostoli

Apostoli quia in baptismo, quem aliis conferebant, nihil suum agnoscebant, nisi nudum ministerium, nūquam appellarunt baptismum suum. 1. 151. 2. 114. vide supra v. Apostoli.

In baptismo præcipuus auctor est Christus non Minister. 1. 151. 188. 208. 226. & 264

Baptismus fluxit ex latere Christi. 1. 66. 208. 303. 2. 18

De Baptismo sanguinis, & flaminis.

Martyrium rectè dicitur, & est quoddam baptisma. 2. 31. vide infra v. Martyrium. & 1. pag. 203

Martyrium conuenit cum baptismo in configuratione hominis Christi passioni & morti, in remissione peccati originalis, & reliquis omnibus, si quæ sint admissa. & in remissione omnis pœnæ peccato debite, tam æternæ, quàm temporalis. 2. 32. & seq.

Perfecta conuersio, ac Pœnitentia rectè baptismus flaminis dicitur; & baptismum aquæ, saltem in necessitate supplet. 2. 37. vide 1. pag. 203.

Tam Martyrium, quàm Pœnitentia peccata remittunt; non autem sola fides, qua Martyres, aut pœnitentes Christum apprehendunt. 2. 38

Martyrium, & conuersio ad Deum, licet baptismata quædam sint: non sunt tamen Sacramenta. 2. 39

De Ministro Baptismi.

Ius baptizandi ex officio ordinario conuenit solis sacerdotibus, id est, Episcopis, & Presbyteris. 2. 39

Diaconis quoq; ex officio conuenit baptizare, sed in absentia sacerdotum, aut eorum iussu. 3. 40

Nunquam licet laicis solenniter baptizare, neque etiam priuatim, præsentem sacerdote, aut Diacono, aut etiam iis absentibus, extra casum necessitatis. 3. 40

Ad baptismum non est necessaria clauium potestas. 4. 58

Laicis baptizatis licet in casu necessitatis baptizare. 2. 40

Non baptizatis in casu necessitatis licet baptismum dare si sciant ritum. 2. 40

Non modò viri, sed etiam fœminæ in extrema necessitate possunt baptizare. 2. 42. 46. 47

Verus

Verus minister baptismi, quilibet homo esse potest. I. 136

Iudas etiam baptizavit. I. 152

Nemo potest baptizare seipsum, quia repugnat in eo ratio signi. 2. 12. 3. 735. 5. 98. & 117. neq; baptizari potest vnus pro altero. 3. 778. 728

Deus est, qui principaliter baptizat, licet per Ministros suos. I. 151. 187. 208. 303. 240. 264. 2. 27. 3. 42. 4. 256.

In baptismo, quando Minister vtitur rebus, & verbis; tunc etiam Deus vtitur rebus, & verbis. I. 228

Baptizans applicat precium per passionem Christi acquirunt. 3. 751

In Ministro requiritur intentio faciendi, quod facit Ecclesia Christi vera in genere. I. 117. vide I. à pag. 155. vsq; ad 164. & 211.

Intentio introducendi nouum ritum in Ecclesia, etiam si accidentaliter mutet formam; non perficit Sacramentum. I. 116.

Intentio requisita, est respectu operis, non vt est opus quoddam naturale, & quod ioco fieri potest; sed vt est opus sacrum, seu vt est cæremonia, quam Christus instituit, siue qua Christiani vtuntur. I. 160

Baptismus posset conferri per iocum, vel cum intètionem Sacramentum conferendi, sed ob finem recreandi animum; vel sine hac intètionem, sed cum illusione, & deceptione. & hoc modo nõ teneret baptismus, primo autem modo teneret. I. 165. 167. 168. vide etiam I. 159. 155. & 170.

De Mimo quodam nomine Genesio verè, & seriò, & non fictè seu per iocum baptizato. I. 155. & 166

Non debemus dubitare an Minister habuerit intentionem conferendi nobis baptismum; nisi aliquo signo exteriori id prodat: sed debemus acquiescere in accepto baptismo, cum habere intentionem sit res facillima. I. 167. 170

De suscipientibus Baptismum.

De baptismo infantum præcipuè, utrũ scilicet infantes capaces sint baptismi; siue an liceat infantes baptizare cõtra Anabaptistas. vide infra v. Infans. & paulò antè vbi de necessitate baptismi. 2. 15. 16. 18. & 19

- Fuit hæresis tempore S. Bernardi, quæ docuit non licere infantibus baptizare. eadem est huius temporis Anabaptistarum, non licere baptismum tradere, nisi adultis, qui baptismum per se flagitant. 2. 49
- Præter hos hæreticos, duo auctores, Erasmus videlicet, & Ludouicus Viues, obliquè id ipsum docuisse videtur. 4. 50
- Catholica Ecclesia semper docuit infantes baptizandos. probatur ex scripturis. 2. 50. ex testimonio Ecclesiæ, quæ tanquam traditionem Apostolicam id semper & docuit, & seruauit. 2. 53. denique ex ratione. 2. 53. soluuntur obiectiones Anabaptistarum. 2. 56. vsque ad 66
- Quid sentiant Aduersarij de fide, quæ requiritur in baptismo paruulorum. 2. 67. & seq.
- Infantes non habent actualè fidem dum baptizantur. 2. 72. neque habent vllos novos motus, & inclinationes similes actibus fidei, & dilectionis. 2. 73
- Non tamen iustificantur sine vlla fide. 2. 75. sed illis in baptismo infunditur habitus fidei, spei, & charitatis. 2. 76
- Credunt autem, partim re ipsa dum baptizantur (quia ipsum baptizari, infantibus est credere) partim aliena fide. 2. 25. & 78.
- Baptizantur ritè infantes, surdi, amentes, dormientes, & ægroti à sensibus alienati, dum modo indicare possint aliquo modo suam voluntatem, vel constet, eos antea baptismum desiderasse. 1. 207. & 333
- Fides aliena paruulis prodest, quia eos ad baptismum adducit, & quia hoc modo Deum honorant, & colunt dum fidem profitentur, & Sathanæ abrenunciant, & implent quæ ad ritum baptismi pertinent, saltem per os alienum. 2. 79.
- Hæc fides aliena est necessaria ad solennitatem ritus, ac ceremoniæ, non autem ad essentiam iustificationis, vel baptismi. 2. 79
- Mandatum de baptizandis paruulis ex scripturis, & traditionibus colligitur. 2. 50. 52. 56. 60
- An aliqui infantes baptizati sint à Christo, à Ioanne Baptista, & à Paulo. 2. 57
- Per baptismum, in numerum vocatorum adscribuntur paruuli. 2. 54
- Ante

- Ante vocationem baptismi non potest tribui paruulis iustificatio sine baptismo. 2. 75
- Contingit aliquando, vt offerentes, & parentes, & ipsi baptizantes sint infideles: & tamen verè, & vtiliter datur infantibus baptismus. 2. 73
- Adulti iustificantur per fidem, & contritionem veram, antè quàm re ipsa ad Sacramètum accedant. I. 239. vide 4. 192. 197. 198. 199. 208. & suprà v. Absolutio.
- In Baptismo adultorum requiritur duplex fides, actualis vna, quæ præcedit baptismum, habitualis altera, quæ sequitur. 2. 78
- Fides, & dilectio inchoata, & Pœnitentia, saltem imperfecta, requiritur tam ante baptismum aquæ, quàm ante Martyrium, sine affectu ad aliquod peccatum. 2. 33. 35
- Baptismi susceptio, est fidei professio, & commemoratio, & prædicatio Christi. 2. 62. recipitur etiam fides in baptismo. 2. 74. 75
- In baptismo, non est fides quæ propriè purgat peccata, sed aqua, vim habens ex Christi passione, & fide suscepta. I. 177. 178. 179. 183. 196. 199. & seq.
- Adultorum probatio, & instructio quædam ante baptismum. I. 97. 2. 64
- De adultis intelligitur locus ille Marci, Qui crediderit, & baptizatus fuerit, &c. 2. 59
- In adultis, quis ordo seruandus, ante, & post baptismum. 2. 57
- Adultis nō mutabātur olim nomina in baptismo. 2. 141. 142
- Baptizandi sunt ij, qui baptizati sunt sine intentione. & in re dubia præstat repetere baptismum, saltem sub cōditione, quàm exponere se periculo amittendi baptismum. I. 168
- Baptizatus debet sentire vim aquæ in baptismo, esse à Spiritu sancto. 2. 58
- Baptismus non prophanatur cùm datur immundis; sed contra potius sanctificat, & purgat immundos. 2. 24. neque prophanatur etiam si detur reprobo. 2. 58
- Baptismus hæreticorum modò detur verbis præscriptis in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, approbatur ab Ecclesia. I. pag. 9. 18. & 99. sed præcipuè I. à pag. 145. vsque ad 156. 2. 46. atque idem dicendum de malis Catholicis, quod habetur locis citatis.

- Baptizati à Christo fuerunt beatissima Virgo, & beatus Petrus. 2. 58
- Integræ familiæ baptizate. 2. 52. & 58
- Baptismo Christi sunt baptizati Apostoli, item Apollo. 2. 133
- Ad baptismum accedere, negligentes esse non debent Catechumeni. 4. 205
- Ante baptismum non leguntur Apostoli confessionem exegisse. 4. 260

De effectibus Baptismi.

- Veri effectus baptismi apud Catholicos tres sunt. Primò baptismus tollit ac delet verè omnem culpam. 2. 8. & seq.
- Secundò baptismus confert ex opere operato gratiã, & dona diuina, quibus verè, & formaliter iustificatur homo. 2. 81. & 102. vide etiam 2. 116.
- Tertiò baptismus imprimit indelebilem characterem, ob quem reiterari non potest. 2. 81. vide v. Character.
- Ad hos tres effectus baptismi reuocantur illi, quos Patres enumerant. 2. 81. 82
- Baptismi efficacia non se extendit ad futura, sed solùm ad præterita; remittit enim peccata antea commissa, & nõdum dimissa; non autem delet peccata futura. 2. 102. & 106. 4. 88.
- Baptismo purgantur peccata futura, non immediatè, sed mediatè. 2. 107
- Baptismi suscepti fides, & memoria non dimittit peccata. 2. 101. 102. 103. & seq. 3. 528.
- Baptismi effectus est remissio peccatorum præteritorum, finis autem, vita beata futura. 2. 107
- Baptismus excellit omnibus aliis Sacramentis, quoad effectum remittendi peccata. 1. 312. & primo loco numeratur in ordine. 1. 313
- Baptismus institutus est ad peccata immediatè tollenda. 3. 774. vide: 4. 84. 85. & 326.
- In baptismo, non sola interna ablutio, sed etiã externa mundat animas; illa formaliter, ista efficienter. 3. 50
- Baptismus an conferat primã gratiam. 2. 32. 35. 36. Quod conferat gratiam ex opere operato. vide infra in v. Sacramentum; vbi de effectibus Sacramentorum in genere.
- Pactum

- Pactum Dei in baptismo initum. I. 281. 282
 Promissio gratiæ in baptismo, conditionata, non absoluta.
 I. 291. 2. 105. 107. 108.
 Baptismus, non est sigillum acceptæ gratiæ (Calvinus enim
 somnauit hunc nouum tropum) sed est instrumentum
 conferens gratiam, & signum gratiæ, quæ tunc datur in
 baptismo. I. 191. 2. 24
 Formalis iustificatio datur in baptismo. I. 216
 Baptismus quomodo iustificet secundum hæreticorum sen-
 tentiam, & quomodo longè aliter secundum Catholi-
 cos. 2. 101. 102
 Baptismi gratia amissa, non potest iterum recuperari per
 baptismum. 2. 202. neque est expectandum secundum ba-
 ptisma. 4. 221
 Post baptismum, Pœnitentia est secunda tabula post naufra-
 gium. 2. 201. 202. vide v. Pœnitentia. Per satisfactionem
 verò esse resurgendum à peccatis post baptismum com-
 missis, nullus Catholicorum dixit. 4. 409
 Ad nauim baptismi non possunt redire ij, qui peccant post
 baptismum, sed indigent alio remedio, videlicet Pœni-
 tentia. 2. 102. 103. & seq.
 In Sacramento baptismi reperitur actio propria, nempe lo-
 tio, sed hæc quatenus naturalis actio non est causa gra-
 tiæ, sed vt est res quædam. I. 227
 In baptismo datur Spiritus sanctus. 2. 152. 158
 In baptismo non sola gratia Dei operatur, sed opera etiam
 Adulti, vt dispositiones. 4. 410
 Baptismus refertur ad nostram sanctificationem. 3. 718
 Tres effectus regenerationis, & iustificationis, quæ fit in
 baptismo. I. 272
 Baptismi, & aliorum Sacramentorum character (in quibus
 imprimitur) probatur ratione. I. à pag. 277. & seq.
 In baptismo transit homo à Diabolo ad Christum, & adscri-
 bitur in eius familiam, & accipit potestatem participandi
 Sacramenta, aliaque bona Ecclesiæ Christi. I. 270
 Baptismus ex cõmuni sententia, aliquid Sacramentale con-
 fert, etiam si detur, & percipiatur sine fide; & hoc Sacra-
 mentale, est Character. I. 278

- Per baptismi Characterem ius habemus ad Sacramentum
pœnitentiæ, quod Sacramentum percipere non possunt,
qui baptismo carent. 2. 107
- Baptismus non potest repeti, si fuerit semel ritè collatus. ac
vera, & sola causa huius est, impressio Characteris. 1. 270.
278. & 283.
- Qui vellet iterum baptizari, iterum sibi Christum crucifige-
ret. 4. 221. Qui nam rebaptizarent olim, Ecclesia recla-
mante. 1. 283
- Baptismus in suo quodâ effectu, id est, Characterem, semper
manet; non tamen eam vim habet, vt per modum signi
vsibilis promissionem confirmare possit. 4. 89
- Effectus Baptismi Christi significati in apertura cœli, in de-
scensu Spiritus sancti, & in descensu columbæ super caput
Christi, &c. 2. 27. 120. & 131
- Baptismus homines spirituales ex animalibus efficit. 2. 67.
vide 1. 283.
- Facit nos filios Dei, filios & fratres Christi; & fratres alio-
rum renatorum. 2. 21. 27. 64. & 144
- Est perfectum Sacramentum, & perficit homines imperfe-
ctos, & est similis medicinæ corporali. 2. 62
- Baptismi vnus effectus est testimonium bonæ conscientie.
2. 66.
- In Baptismo datur obsequatio virtute Spiritus sancti. 1. 273.
274. 275.
- In Baptismo Christiani nō accipiunt potestatem omnia Sa-
cramenta ministrandi. & hoc notamus aduersus Luthe-
ranos. 1. 130. 136. 137. 138. & seq.
- Baptizandi potentia minor est, quàm consecrandi, nam per
baptismū & Eucharistiam datur remissio peccatorum, &
præterea per consecrationē fit conuersio panis, quæ nō fit
per baptismum. 1. 143. contrarium dixit Lutherus. 1. 139
- In Baptismo Diabolus amittit omnem virtutem. 1. 202
- His qui sunt in Christo iam per baptismum renati, & iustifi-
cati, noua vita necessaria est. 4. 154
- In baptismo repræsentatur Christi mors. 1. 37. 66. 196. 239.
265. 280. 2. pag. 5. 14. 62. 65. & 86.
- Baptismi Sacramentum significatur nomine ignis. 1. 191.
2. pag. 8. & 118.

Baptismi

Baptismi complementum & perfectio, est Confirmatio. 2.

200

Per baptismum homines admittuntur ad Ecclesiam. 2. 54. 4.
234. & quod ius acquirat Ecclesia super homines bapti-
zatos. 2. 55

Post baptismum in primitiua Ecclesia dabatur Spiritus san-
ctus in forma visibili ignis per impositionem manuum
Apostolorum. 2. 118. vide v. Apostoli. v. Confirmatio, & v.
Manus impositio.

Post baptismum Christi sequitur ignis tribulationis, & ignis
diuini iudicij, & ignis purgatorij. 1. 191. 2. pag. 8. & 118

Doctrina de baptismo ad incipientes, non ad perfectos per-
tinet. quod est contra Anabaptistas, qui baptismum per-
fectorum esse volunt. 2. 65

Baptismus & manus impositio sunt duæ actiones diuerso
tempore factæ ab Apostolis. 1. 189

*Quinq; alij effectus Baptismi consinguntur ab hereticis,
qui sunt quinq; expressi errores de Baptismo.*

2. 81. 87. & sequentib.

Primus ipsorum effectus, seu error est: Baptizatum non posse
damnari, etiam si velit, nisi nolit credere. 2. 81

Contra quem errorem dicendum est; Baptismum non id
efficere, vt baptizati non possint gratiam Dei amittere,
nisi nolint credere. 2. 83

Secundus ipsorum effectus siue error: Quòd baptismus libe-
ret ab obedientia diuinæ legis. 2. 82

Contra dicimus; Baptismum non id efficere, vt homo so-
lius fidei debitor sit; non autem implendæ vniuersæ legis
Christi. 2. 92

Tertius effectus siue error: Quòd baptismus liberet ab hu-
manarum legum obseruatione. 2. 81

Contra dicimus; Baptismum non liberare homines ab ob-
ligatione Ecclesiasticæ legis. 2. 95

Quartus effectus siue error: Quòd baptismus liberet ab om-
nibus votis. 2. 81

Quintus effectus, siue error: Quòd sola memoria baptismi
iustificet à peccatis, quæ sunt post baptismum. 2. 81

Contra dicimus; Non posse fieri, vt sola memoria & fide su-
scepti

septi baptismi peccata remittantur, quæ post baptismum sunt: sed necessarium esse pœnitentiæ Sacramentum. 2.99

De comparatione baptismi Christi cum baptismo Ioannis.

Exponuntur errores circa hanc comparationem. 2.111. & sequent.

Explicatur veritas, quæ est, baptismum Ioannis non fuisse idem Sacramentum, cum baptismo Christi. 2.113

Baptismus Ioannis non habuit eandem vim, & efficaciam, quam habet baptismus Christi, nempe remittendi peccata ex opere operato. 2.116

Probatur hoc ex Scripturis. 2.117. ex Patribus. 120. & ex ipsa persona & officio Ioannis. 2.123

Hanc veritatem oppugnare conatur Calvinus, & alij docentes, eundem ritum, eandem gratiæ oblationem, vim, atque efficaciam habuisse. 1.55. 189. 283. 288. 2.111. 117. 108. 119. 122. 128. & seq.

Baptismus Ioan. dicitur suppliciorum, quia tantum erat baptismus pœnitentiæ. & quare sic dicatur baptismus pœnitentiæ. 1.188. 2.37. 60. 114. 117. 122. 129. & 130. Christi autem dicitur lauacrum regenerationis. 1.62. 68. 188. 189. 193. 198. 212. 289. 2.86. 106. 128

Baptismus Ioannis vocatur baptismus pœnitentiæ, quia ad pœnitentiam inuitabat, & pœnitentiam pariebat, & pœnitentia remissionem. Christi autem baptismus non gignit pœnitentiam, sed per pœnitentiam preparamos à peccatis purgat, eosque renouat, & regenerat. 4.91

Baptismus Ioannis quia non remittebat peccata ex opere operato, idcirco, ad illum accedentes prius confitebantur peccata sua. 4.259. 260

Baptismus Ioannis non cœlestis, sed humanus, quia non dabat Spiritum sanctum, nec remissionem delictorum. 2.121

Baptismus Ioannis aliquo modo potuit remittere peccata, nempe ex deuotione, & fide accedentium, vel etiam ex contritione, quam homines concipiebant ex concionibus, & baptismo Ioannis. 2.116

Baptismus Ioan. in sola aqua; Christi autem, in aqua & spiritu. 1.188. 304. 2.8. 28. & 117

Baptismus

- Baptismus Ioan. fuit similis in materia baptismo Christi. 1. 188. 304. 2. pag. 8. 28. 117. 119. 123. & 130
- Baptismus Ioannis non habuit inuocationem Trinitatis, vt habet baptismus Christi. 2. 114
- Probabile est Ioannem, nulla omnino forma verborum vti consueuisse in suo baptismo. 2. 114
- Baptismus Christi iterari non potest. at baptizati à Ioanne iterum ab Apostolis iussi sunt baptizari. 1. 283. 2. 27. 112. & seq. 115. 123. 124
- Baptismus Christi est Sacramentū noui Testamenti, ab ipso auctore noui Testamenti institutum : at baptisma Ioan. neque fuit in prædicatione Christi institutum, neque à Christo mandatum, sed à Ioanne. 2. 115
- Baptismus Ioannis à Deo institutus mediante ipso Ioanne. vnde passim vocatur baptismus Ioānis. Baptismus autem Christi non dicitur baptismus Petri, Pauli, &c. ne videantur illi auctores baptismi Christi. 2. 114
- Baptismus Ioannis ad legem nouā potius pertinuit, vt quædam præparatio ad Christi baptismum. 2. 113
- Baptismus Ioannis cœpit in fine legis veteris, & non durauit, nisi annum vnum, aut paulò amplius. 2. 113
- Baptismus Ioannis sequitur Pœnitētia, vt eius effectus, baptismum autem Christi præcedit, vt eius dispositio. 2. 129
- Baptismo Christi tribuitur remissio peccatorum, vt immediatus eius effectus, at baptismo Ioannis nusquam tribuitur remissio peccatorum vt effectus immediatus, & proximus. 2. 130. vide supra 2. 116. 120. 121. 122
- Ioannes enim prædicabat baptismum quod incitabat & inuitabat ad pœnitentiam, quam qui agerent vt oporteret, consequerentur remissionem peccatorum. 2. 125
- Baptismo Ioannis baptizatus est Christus, quia proprio baptismo (qui est lauacrum regenerationis) non indigebat. 2. 120. & 130. vbi habentur multæ hæreticorū blasphemix in Christum.
- Baptismo Ioannis baptizatus est Christus, ad exemplum humilitatis; vt confirmaret baptismum Ioannis tanquam bonum, vt lauaret nostra crimina in Iordane, vt ipse in sua persona figuraret baptismum nostrum, & gratiam, quam in eo accipimus; & vt baptismum salutarem institueret,

tueret,

- tueret, & consecraret. 2.131.132. vide etiam. 1.208.2.18. & 120
- Ioannes Christum baptizauit eo ritu, quo ceteros. 2.115
- Baptisma esse vnum, vel simile, nō facit doctrinę similitudo. 2.129
- Per baptismum Ioannis non erant homines illi vnū corpus, sed per circumcisionem; nunc autem sumus vnum corpus post Christi tempora per baptismum, 2.133. vide 1.193.2.64 & 108
- Post baptismum Ioannis, necessariō percipiendus erat Christi baptismus, 2.123
- Tota Hierusalem, omnis Iudæa, & regiones omnes vicinæ Iordani, ibant ad Ioannem, vt baptizarentur. 2.123
- Secundum Scripturas tria baptismata distinguuntur vnum in aqua solū, & hoc erat Ioannis, alterum in spiritu & igne solo, id est, non in aqua, & hoc est visibilis missio Spiritus sancti. Tertium est in aqua, & spiritu simul, & hoc est Sacramentum baptismi Christi. 2.118

De ceremoniis Baptismi.

- De ceremoniis baptizandorum quinam scripserint. 2.134
- Calvinus, & Illyricus damnant hos ritus, paucissimis exceptis, & novos proprio ingenio excogitarunt. sed conuincuntur debere eos concedere. 2.134
- Ritus expressus baptismi habetur. 1.289. pete in indice Scripturarum, explicationem illius loci ad Ephes. 5. mundanę lauacro aquę in verbo vitę.
- De ritu baptismi dissensio fuit in Ecclesia, an hærutici verē baptizarent. 1.325

De ceremoniis ante Baptismum.

- Ceremoniæ quę fiunt ante baptismū non sunt Sacramenta. 1.295. sed sunt præparationes ad baptismum, & accidentarię ceremoniæ. 1.16
- Has ceremonias ante baptismum aliqui dicunt intelligi per interrogationem bonę conscientię. 1. Pet. 3. 180
- Ceremoniæ, quę ante Baptismum adhiberi possunt, sunt 12. Contro. 2.136. & seq. Beati.

Beati.

BEATORVM corpora per resurrectionem ascensura in cœlū.

3.312

Beatorum sacerdotium in cœlo, non est nisi ad offerendas laudes.

1.140

BELL I tempore non debent desereri plebes à Clericis.

3.317

Benedictio.

BENEDICTIO Adami & Eux fuit corporalis, non spiritualis.

5.86.87

Benedictio Melchisedech facta Abrahamo.

3.645

Benedictio sacerdotalis, quæ fit catechumenis ante baptismum.

2.140

Benedictio, & consecratio Chrismatis. probatur ex traditione Ecclesiæ, sanctorum Pontificum, ex Conciliis, & ex Patribus.

2.180. & 181

Benedictio olei & balsami per orationes, & signum crucis.

2.204

Benedictio à Christo facta ante consecrationem panis.

Benedictio panis, & vini facta à Christo in cœna illis verbis, Hoc est corpus meum. & Hic est sanguis meus, consecratio, & hoc modo pro eodem sumitur benedictio, & consecratio.

3.491. & 492. 494. 688. 762

Benedictio panis facta à Christo in Emaus.

3.563. & 564

Benedictio, quæ fit ab Episcopis, & Presbyteris in fine Missæ.

3.897

Benedictio sacerdotalis in Matrimonio.

5.119. 120. vide etiã.

5.214. 215. & 301

Benedictio secundis nuptiis non datur.

5.119

Benedictio mensæ utilis.

3.105

Benedictiones variæ, vt Aquæ, Rosæ, Ensis, Agni Dei, Herbarum, Campanarum, Imaginum, &c. non sunt Sacramenta, & quare.

1.17. & 51. vide similia.

1.250. 258. vsque ad

263

Benedictiones item aquæ, olei, vestium, palmarum, cinerum, candelarum, & agrorum, ad quod genus cæremoniarum reuocentur.

1.322

Benedicere Dei, est benefacere.

3.69

Benedicebat res insensibiles Christus, cum in eis aliquod
magnum operaturus erat. 3.69

Christus nunquam benedixit aquam, & panem benedixit,
ibidem.

Minor à maiore benedici solet. vide multa exēpla. 3.645.652

BENEFICIORVM memoria, potest nos ad pœnitentiam pro-
uocare. 2.102. & 105

Pro beneficio accepto, & accipiendo, offerebantur hostiæ
pacificæ. 3.636

Berengarius.

Berengarius primus auctor sectæ Sacramentarium apertè
audentium defendere non esse verè, & realiter corpus Do-
mini in Eucharistia. 3.12. duas alias hæreses promulgauit.

3.332

Quis fuerit, & quo tempore, & loco cœperit. 3.323.324

Eius hæresis examen, iudicium, & condemnatio. 3.325

Ter abiurauit. 3.328.332.386.406

Præuisus hæreticus futurus, & in hoc æqualis Ario. 3.332

Berégariana hæresis statim in sex sectas diuisa. 3.329. eius se-
ctatores, homines scelerati. 3.333

Bernardus.

S. BERNARDVS, ab ipsis etiã hereticis sanctus appellatur, eius-
que miracula præ multitudine numerari nõ possunt. 3.329

S. Bernardus quando dicit, Angelos habere præsentiam, nos
verò memoriam Christi, intelligit per præsentiam, con-
spectum. 3.274

Biblia.

BIBLIA sacra vocantur Testamentum vetus & nouum, in
quibus continetur voluntas Dei de bonis temporalibus
dandis populo Hebræorum, & de bonis æternis dandis
populo Christianorum. 3.100

BIGAMI sacris initiari nequeunt, quia eorum Sacramentum
Matrimonij, quadam perfectione caret. 5.126

BLASPHEMIA in Filium hominis, à blasphemia in Spiritum
sanctum distinguitur. 4.218

BONA temporalia sæpè Deus dat iis, quibus non est daturus
gratiam suam. & contrà nõ dat bona temporalia iis, qui-
bus est daturus vitam. 1.260

Bona

Bonā temporalia non licet absolutè petere. 5.23
 Bonorum tria genera, animi, corporis & externa 4.361

C.

Ceremoniæ.

CÆREMONIARVM nomen, definitio, & partitio. Tomo
 secundo Controuer. generali I. pag. 314
 Hæreticorum errores, & mendacia circa cæremonias. I. 316
 Explicatio & probatio veritatis. I. 320
 Solutio obiectionum contra cæremonias. I. 334
 Cæremoniæ Iudæorum in Testamēto nouo dicuntur leges.
 I. 29. 315
 Cæremoniæ illæ legales Testamenti veteris non iustificabāt
 ex opere operato. I. 237. probatur hoc Scripturis. I. 238. 239.
 240. vsque ad 242. Patribus. I. 244. Rationibus. 248. Sol-
 uuntur obiectiones. I. 258
 Hæretici respondent, illas cæremonias legales iustificasse,
 quæ habebāt annexum verbum promissionis, quæ autem
 non habebant, non iustificasse. I. 233. 240
 Hæc responsio confutatur. I. 241. 242. 243. 254. 259. 264. &
 sequenrib.
 Cæremoniæ legales erant inutiles ad iustificandum, etiam
 secundum se. I. 248
 Cæremoniæ legales Testamenti veteris, dicuntur à S. Paulo
 elementa, infirma, egena, inutilia, non posse expiare pec-
 cata, nihil valere, nihil esse, & denique esse vmbra. I. 239.
 vsque ad 243. 2. 184
 Cæremoniæ Iudaicæ duplices erant, quædam ipsorum pro-
 priæ, quædam communes cum Gentilibus. 3. 316
 Cæremoniæ quædam sacrificiorum veterum. 3. 635. 676
 Cæremonias scire, apud Iudæos summum quid fuit. I. 328
 Cæremonias Iudaicas, Dominus reprehendere solitus est in
 tribus. I. 337
 Cæremonias illas respuit Deus. I. 247
 Pœna pereundi animam suam de populo suo, dabatur iis,
 qui aliquam cæremoniam omisissent. I. 253
 Cæremoniarum, & totius legis veteris efficacia cessauit in
 morte Christi. 2. 28. vide etiam 3. 664

Con-